

GÜNƏS

İNDEKS: 76464

6/2010

UŞAQLARIN BÖYÜK ŞAİRİ

ir, nasir, ədəbiyyatşünas, tərcüməçi, alim, müəllim, hər şeydən əvvəl, gözəl insandır. Həyatı, insanları sevməyi bacaran ürəyi var. Yazdığı istənilən şe'rinə onun həyat sevgisi, doğma torpağa bağlılıq hissi sirayət edib. Şairin elə bir poetik nümunəsinə rast gələ bilməzsən ki, orda fəlsəfi-bədii mə'nə yükü, poetik, obrazlı tutum olmasın. Sevdidi və seçdiyi ədəbiyyatın həm də güclü mütəxəssisidir.

Rafiq Yusifoğlu tanınmış şair, ədəbiyyatşünas, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar Mədəniyyət İşçisi, filologiya elmləri doktoru, professor, Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Qəbul Komissiyasının üzvü, "İlin ən yaxşı kitabı", "Tofiq Mahmud", "Qızıl qələm", "Araz", "Vətən" mükafatları laureatıdır.

Rafiq Yusifoğlu hal-hazırda sevimli uşaq jurnalı-"Göyərçin"in baş redaktorudur, həm də SDU və ADPU-da ali məktəb tələbələrində ədəbiyyatın incəliklərini sevə-sevə, həm də şərəflə öyrədir. O, şa-

O, əsərlərində vətən sevgisi, torpaq həsrəti, yurd yanğısı, ictimai həyatımızın, mədəni-mə'nəvi durumumuzun mahiyyətinə varır, insanlara, həyata sevgisindən söhbət açır. Rafiq Yusifoğlunun yaradıcılıq palitrası o qədər rəngarəngdir ki, orda əksini tapmış mövzuların, toxunduğu məsələlərin konturlarının dərinliyinə var-dıqda onun yaradıcılıq üslubuna, yazı maneərlərinə heyrət edirsən. Çünki onun bütün uğurlarının kökündə, təməlində dərin is'tedadı, gərgin zəhməti dayanır.

Rafiq Yusifoğlu – 60

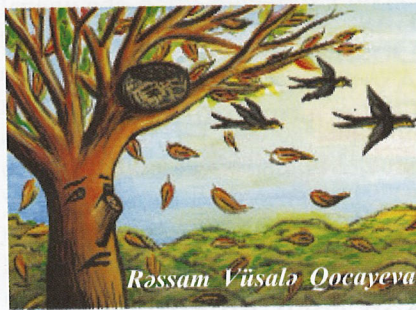
"Yurdum, yuvam", "Ətirli düymələr", "Ocaq yeri", "Aylı cığır", "Qəm karvanı", "Həsərət köçü", "Şirin yağış", "Böyük arzuya gedən yol", "Təzə sevdalara doğru", "Söz çəmənini", "Ayrılığın qəm havası", "Günlərimiz, aylarımız", "Həsərət sazağı", "Yollar", "Sevda-lı sabahlar", "Ana dilim", "Eşqin qarlı yollarında", "Dəniz, sən və mən" adlı şe'r, "Bahar qatırı", "Şirin yuva", "Dəniz səviyyəsi" adlı nəsr, "Xatirə kəcavəsi", "Bir sevdalı ürəyim var", "Tanrının ömür payı" adlı publisistik, "Kitabi-Dədə Qorqud" adlı komiksler kitabının, "Azərbaycan poeması: axtarışlar və perspektivlər" adlı monoqrafiyanın, "Ədəbiyyatşünaslığın əsasları", "Uşaq ədəbiyyatı", "Müasir ədəbi proses və ədəbi tənqid" dərslərlərinin, tərcümə kitablarının müəllifidir. Rafiq Yusifoğlunun, həmçinin "Əlifba", "Oxu" kitablarında 200-dən çox əsəri dərc olunub, "Ana dili" dərslisinin aparıcı müəllifidir.

Rafiq müəllimin 60 yaşı tamam olub, ona yeni yaradıcılıq uğurları, bitib-tükənməyən xoşbəxtlik və daha 60 il ömür payı diləyirik...

Rafiq YUSİFOĞLU

Yumurta qönçələrdən
Qanad-yarpaq açıldı.

Bir azdan körpə quşlar
Qanadlanıb uçdular.
Yarpaqlar da onların
Arxasınca düşdülər.

Yuva ilə ağacın
Matı-qutu qurudu.
Dərdli-dərdli hönkürdü
Kövrək payız buludu.

Ağac dinmək istədi,
Yuva dinmək istədi.

Pəşman olan yarpaqlar
Geri dönmək istədi.

Ancaq bunlar əbədsi,
Payız küləyi əsdi.
Yarpaqların budağa,
Qanadların yuvaya
Dönən yolunu kəsdi.

O ağacla o yuva
Mat qalıbdır gör necə.
Gələn bahara kimi
Susacaqlar beləcə.

GEÇƏ YAĞIŞ YAĞANDA

Çəməndə gözmək üçün
Məni çağır gecələr.
Güllərin yuxusuna
Yağış yağır gecələr.

Yağış nəğmə oxuyur,
Lal olmuşam heyrətdən.
Addım səsləri gəlir
Elə bil ki, həyətdən.

GƏLƏN BAHARA KİMİ

Dimdiyində çöp tutub,
Havada uçurdu quş.
Bir yarpaqsız ağaca
Qonub yuva qurdu quş.

Ağac yaman kövrəldi,
Qüvvət duydu dizində.
Yaş tumurcuq-tumurcuq
Gilələndi gözündə.

Sevindi, sevincindən
Ürəyi dağa döndü.
Açıldı tumurcuqlar,
Yaşıl yarpağa döndü.

O yarpaqlar yuvanı
Gözden iraq saxladı.
Aradan xeyli keçdi,
Yuva da "yarpaqladı".

Yazıq ağac az qala
Sevincindən uçurdu.

Damcıların səsindən
Ayna tək sınır sükut.
Yağış ayaqlarıyla
Çölləri gəzir bulud.
Yağışın qədəmini

Çəmən öpür sevincək.
Onun gözdiyi yerdə
Tapdanmır ha gül-çiçək.

SƏNİN HARAN AĞRIYIR?

Barmağımı kəsmişəm,
Ağrısına dözmüşəm.
Tez ol, sarı, anacan,
Niyə ufuldayırsan?
Mənim yaram ağrıyır,
Sənin haran ağrıyır?

MEŞƏYƏ QAYIDAN AĞAQLAR

Maşınımız sütyür
Meşədən evə sarı.
Seyr edirik yol boyu
Düzülən ağaqları.

Arxada qalır dağlar,
Gül-çiçəkli yamaclar.
Adama elə gəlir
Geri qaçır ağaclar.

Orxan deyir başını
Söykəyərək şüşəyə:
- Biz evə qayıdırıq,
Ağaclarla meşəyə,

OVÇU VƏ TURAC

Addım səsi eşidib,
Turac havaya uçdu.
Ovçu əlində tüfəng
Onun dalınca düşdü.

Düz "Qırmızı kitab"ın
Üstünə qondu turac
Bunu görəndə ovçu
Geri döndü naəlac.

KOR KÜLƏK

Ay külək, o yandan əs,
Ay külək, bu yandan keç.

Hara gəldi gedirsən,
Deyəsən, görmürsən heç.

Gah daşa çırpılırsan,
Gah dağa çırpılırsan.
Gah da ki, qələməli
Budaga çırpılırsan.

Gözün görsəydi əgər,
Dayanıb bir anlığa,
Yolunu dəyişərdin,
Girməzdin tikanlığa.

QAYADAN ATILAN SU

Yuxarıda büllur tək
Şəffaf olan suya bax.
Şəlaləyə çatanda
Rəngi olur ağappaq.

Haray salır, kimisə
Köməyinə çağırır.
Qayadan atılarda
Qorxusundan ağarır.

Böyük okean - Sakit okean.
Ən böyük dövlət - Rusiya Fe-
derasiyası
Ən uzun dağ silsiləsi - And-
Kordilyer
Ən uzun boğaz - Mozambik
boğazı

Ən böyük materik - Avrasiya
Ən kiçik ölkə - Vatikan
Ən uzun çay - Nil
Ən hündür zirvə - Çamdingi-
na (Everest)
Ən dərin çökəklik
(okeanda) - Marian
Ən enli boğaz - Dreyk
Ən böyük göl - Xəzər
Ən böyük ada - Qrenlandiya
Ən böyük yarımada - Ərəbistan
Ən quraqlıq yer - Atakama
səhrası

Ən çox yağıntı düşən yer -
Çerraupsi məntəqəsi
Ən kiçik okean - Şimal Buzlu
Okeanı

Ən kiçik materik - Avstraliya
Ən hündür şəlalə - Annel
Ən enli şəlalə - Nyaqara
Ən böyük şəhər - Mexiko
Ən yüksək sönmüş vulkan -
Çimboroso

Ən böyük arxipelaq - Arktika
Ən hündürdə yerləşən və fəaliy-
yətə olan vulkan - Zuelaylyako
Ən duzlu dəniz - Ölü dəniz
Ən dərin boğaz - Dreyk boğazı
Ən çox əhalisi olan ölkə - Çin
Ən dərin okean - Sakit okean
Ən isti ərazi - Tripoli
Ən soyuq ərazi - Vostok stan-
siyası (Antraktida)
Ən sulu çay - Amazon
çayı
Ən böyük səhra - Saxa-

ra
Ən gur səslə şəlalə - Nyaqara
Ən böyük ovalıq - Amazon çay
vadisi
Ən yüksəkdə yerləşən yayla -
Tibet
Ən dərin göl - Baykal
Ən böyük sədd rəfi - Böyük
sədd rəfi
Ən alçaq ərazi (yer qabığında)
- Ölü dəniz
Ən böyük dəniz - Filippin də-
nizi
Ən uzun okean dağ silsiləsi -
Şimali Atlantika silsiləsi

Ziya MƏMMƏDOV,
Türk Dəyanət Vəqfi Bakı
Türk Litseyinin VII sinif şagirdi

ZƏNCİRLİ GÖYƏRÇİN

Arazın o tayında
Bir göyərçin varmış.
Onun ayaqlarından
Zəncirlər sallanarmış.
O, nə qədər çırpındı,
Amma çıxıb bilmədi.
Amma bir gün çıxacaq
Zəncirlər ayağından.

TƏBİƏTİN QOYNUNDA

Yayda günəş çıxanda,
Biz böyürtkən yığanda
Sanki açır qoynunu,
Ana təbiət bizə.

Parkda gəzən insanlar,
Təbiətə baxanlar,
Sizə budur tövsiyəm,
Təbiətin qoynuna
Bir də zərər verməyin.

Tərən ƏHƏDLİ
Kürdəmir,
5 №-li hərbi şəhərcik